

Höstbudget

2018

S-MP-V

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

miljöpartiet
de gröna

Det går bra för Gotland. Vi ser en positiv befolkningsutveckling och vi har lägst arbetslöshet i landet. Gotlands attraktivitet är stor och ön attraherar både besökare och nya gotlänningar. Företagsamheten har ökat tolv år i rad och lönsamheten i gotländska företag är god. Företag inom olika branscher etablerar sig på ön vilket visar att marknaden tror på Gotland och ser utvecklingskraften i det gotländska samhället. Vårt småskaliga näringsliv utvecklas väl, vilket är ett resultat av målmedvetna och långsiktiga satsningar hos det gotländska näringslivet och Region Gotland, ofta i samverkan.

Samtidigt är de demografiska utmaningarna, där vi blir färre i arbetsför ålder i förhållande till ett ökat antal barn och äldre, en stor utmaning för hela Gotland. Av stor vikt är därför att stärka upp med insatser för att möta den brist på arbetskraft med rätt kompetens som blir allt mer påtaglig både hos företag och offentliga arbetsgivare.

Region Gotlands ekonomi utvecklas i rätt riktning. Prognosen för resultatet 2017 visar på ett bättre resultat än budgeterat tack vare ett fokuserat arbete i alla verksamheter. De besparingar som beslutades våren 2016, 170 miljoner på tre år, är viktiga att hålla i och genomföra. Långsiktigt och stabilt arbete kring budget och finansiering ger våra verksamheter stabila planeringsförutsättningar samtidigt som vi vet att vi måste sänka våra kostnader och omfördela resurser.

Förutsättningarna för budget 2018 har inte förändrats mycket sedan våren. Därför ligger budgeten i stort sett fast. De generella statsbidragen har ökat något, samtidigt som kostnaderna för pensioner också ökat. Det gör att utrymmet för nya satsningar är begränsat. En långsiktigt hållbar ekonomi förutsätter ett resultat med överskott. Majoritetens arbete med ekonomin de senaste åren medger att vi för 2018 fördubblar det budgeterade **resultatet till 53 miljoner kronor**. Många verksamheter får också mer resurser tack vare de statsbidrag som riktas direkt till dem genom regeringens och Vänsterpartiets budgetsatsningar.

Vi prioriterar välfärden

I vårbudgeten har vi fastslagit satsningar där vi i den rödgröna majoriteten fortsätter prioritera vår gemensamma välfärd och insatser som bidrar till fortsatt positiv utveckling för Gotland.

De största satsningarna i budgeten 2018 är:

- **Utrymmet för löneökningar och riktade insatser för att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare förstärks till 100 miljoner kronor för 2018 och fortsätter satsningen med ytterligare 100 miljoner 2019. Region Gotland ska vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetare mår bra.**
- **Sjukvården får 43,2 miljoner för att möta ökade behov**
- **77 miljoner investeras över tre år i ny akutmottagning och ombyggnation till moderna lokaler för operation och röntgen**
- **Socialtjänsten tillförs 42,7 miljoner för behov hos barn och unga samt äldre**
- **Skolan får 13 miljoner för fler barn samt en ny förskola på A7**

Utöver detta görs ett antal nya satsningar i höstens budget.

Stärkt utveckling över hela Gotland

Urbanisering är en stark kraft som också påverkar Gotland. Här är landsbygden ännu stark samtidigt som insatser behövs för att säkra positiv utveckling över hela ön. Region Gotland behöver upprätthålla viktig närservice inom rimliga avstånd och samtidigt se till att ön som helhet kan erbjuda service som bidrar till attraktivitet för nya och etablerade invånare.

Landsbygdsutveckling i samverkan

Majoriteten har under hösten påbörjat arbetet för landsbygdsutveckling genom samverkan med lokala krafter. Landsbygdsutveckling 2.0 är en pilotmetod med syfte att få större lokal delaktighet och att genom samverkan hitta smartare lösningar. Satsningen har statlig finansiering, men vi avsätter ändå pengar för att kunna bidra till att finansiera olika förslag som kan komma under arbetets gång.

- **0,5 mkr Landsbygdsutveckling 2.0**
- **2 mkr investeringsmedel Landsbygdsutveckling 2.0**

Ett attraktivt Gotland för boende och besökare

Ett attraktivt och välkomnande Gotland för boende och besökare är en viktig framgångsfaktor. Att sköta stränder, naturområden och offentliga platser kräver mer resurser och förbättrad samverkan med näringsliv och föreningar. Det finns höga förväntningar från boende och besökare inom dessa områden och Region Gotland ska bidra till att Gotland bättre lever upp till dessa.

Av stor vikt, både för upplevelsen av Gotland och ekonomiskt, är att en attitydförändring för att motverka nedskräpning uppnås. Här krävs ett långsiktigt, strategiskt och förebyggande arbete i samverkan med näringsliv, föreningar och skolor där resurser från *Håll Sverige Rent* ska användas.

- **2 mkr för Ett attraktivt Gotland för boende och besökare varav 0,3 mkr för Håll Gotland Rent**

Företagande och tillväxt

För att Gotland ska ha en fortsatt stark utveckling och vi ska kunna ta vara på de möjligheter satsningen Hållbara Gotland ger behöver Region Gotland förstärka arbetet kring regional tillväxt och utveckling. Delar av detta är att genomföra strategierna i Tillväxtplanen samt framtagandet av en ny Regional Utvecklingsstrategi. För gotländska företag finns många miljoner att söka till investeringar av olika slag de närmaste åren.

- **2,5 miljoner kronor 2018 för förstärkt tillväxt- och utvecklingsarbete.**

Bostäder och vatten för boende över hela ön

Fler studenter på Campus Gotland, unga som flyttar hemifrån, nytillkomna gotlänningar, tillväxt i näringslivet, nya statliga jobb och Region Gotlands egen rekrytering är några av de behov bostadsmarknaden behöver kunna möta. Allt detta kräver att fler bostäder kommer på plats, på landsbygden och i Visby. Fortsatt hög takt i byggandet är avgörande och därför **trappar vi upp och förstärker vårt arbete med planeringen för bostadsbyggande och utveckling över hela ön.** Visborgsområdet, Inre hamnen och Östercentrum är alla viktiga för att stärka utvecklingen i staden. Samtidigt ska vi också säkra byggande utanför Visby då vi vet att hela Gotland är attraktivt för boende.

Investeringar i VA är prioriterat för att säkra tillgången till vatten av god kvalitet och för utveckling över hela ön. Just nu sker de största satsningarna i Klintehamn och på ledningsnätet därifrån till Burgsvik och i ett bräckvattenverk i Kvarnåkershamn.

- **Förstärkt struktur för organisering och resurssättning av planerade samhällsbyggnadsprojekt**
- **275 miljoner i VA-investeringar för att säkra vattenförsörjningen**

Sysselsättning och utbildning

Arbetskraftsbrist är en av de stora utmaningarna för Gotland framöver och samtidigt har vi många gotlänningar som har svårt att ta sig in på eller tillbaka till arbetsmarknaden av olika skäl. Just nu satsar regeringen mycket på olika typer av arbetsmarknadsinsatser och yrkesutbildning för vuxna för att ge så många som möjligt en väg in i arbetslivet. För att vi på Gotland ska kunna ta tillvara de satsningarna behöver vi förstärka vår egen organisation för arbetsmarknad och vuxenutbildning, samt förbättra nämndens möjlighet att medfinansiera statliga satsningar på yrkesutbildning för vuxna.

- **1 mkr avsätts till Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden för arbetsmarknadsinsatser och yrkesutbildning för vuxna.**
- **Region Gotlands del av det bonusbelopp som regeringen tilldelar kommuner och regioner som uppnått sitt mål när det gäller antal anställda i så kallade extratjänster avsätts till Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (2,9 miljoner kronor).**

Nu växlar vi fokus från asylmottagande till etablering

De senaste åren har stora delar av Region Gotland och det gotländska samhället på ett utmärkt sätt mobiliserat för att ta emot de asylsökande som kommit hit. Det ska vi fortsätta med. Samtidigt avsätter vi nu mer resurser för att förstärka det viktiga arbetet med etablering av nyanlända och integration mellan nya och gamla gotlänningar. Regionfullmäktige beslutade den 25 september 2017 om en Integrationsstrategi för Gotland och utifrån den gör vi nu konkreta insatser. Särskilt fokuserar vi på utbildning som leder till arbete och på deltagande i samhällslivet genom idrott och kultur. Möjligheter till möten mellan nya gotlänningar och de som varit här en längre tid och den ömsesidiga förståelse som kommer med det, uppstår på arbetsplatsen och genom gemensamma upplevelser i idrottsutövande och kultur. Därför fördelar vi satsningen mellan arbetsmarknadsinsatser/vuxenutbildning för nyanlända, samt integration genom idrott och kultur. Vi avsätter totalt **3 miljoner kronor till satsningar på etablering och integration:**

- **1 mkr tillförs Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden för att förstärka arbetet med att organisera olika former av yrkesutbildning och arbetsmarknadsinsatser riktade till nyanlända.**
- **0,5 mkr tillförs idrottens arbete med att få fler att idrotta, skapa integration genom idrott och erbjuda gemenskap och tillhörighet.**
- **0,5 mkr tillförs stödet till fria kulturutövare för att underlätta deras viktiga arbete i att ge fler människor kulturella upplevelser, uttryck och sammanhang.**
- **0,5 mkr tillförs kultursamverkansmodellen och länsinstitutionernas arbete med att skapa integration genom kultur och stärka Gotland som kulturell mötesplats.**
- **0,5 mkr tillförs Kulturskolan för att möjliggöra fortsatt arbete med gruppverksamhet som syftar till integration och möten mellan unga.**

Idrottens ö

Badhus och simning

Vi vill säkra tillgången till bad på södra Gotland. Med anledning av Hemsebadets tekniska status ges tekniska nämnden i uppdrag att återkomma till budgetberedningen våren 2018 med en plan gällande investeringsbehovet. Planen ska tas fram i samråd med regionstyrelseförvaltningen och innehålla förslag på **hur Hemsebadet kan utvecklas samtidigt som investeringar för upprustning** måste göras.

Den **förstudie för ett badhus i Visby** som tidigare var planerad till 2020 tidigareläggs till 2018. Arbetet med förstudien ska bidra till bättre tillgång till bad och tillfredsställa olika gruppers behov och önskemål. En förstudie behöver också ske i en bred och god dialog med allmänhet, föreningsliv, näringsliv och patientgrupper.

Idrottsanläggningar

På Gotland finns behov av idrottsanläggningar för att idrotten ska kunna fortsätta utvecklas positivt. Även möjligheterna till spontanidrott behöver förbättras. En **anläggningsstrategi** ska därför tas fram för att ta ett helhetsgrepp om skötsel och drift av anläggningar som behöver utvecklas eller prioriteras framöver.

Gotland har god tillgång till fotbollsplaner. Konstgräs har anlagts i Slite, Hemse och Visby. Konstgräsplaner ger en bättre möjlighet att nyttja fotbollsplanen större delar av året men också fler timmar per dygn. Fotbollen är den idrott med flest sammankomster på Gotland. Därför väljer majoriteten att redan nu stärka tillgången till goda tränings- och tävlingsmöjligheter.

- **5 mkr i investeringsmedel för konstgräsplan**

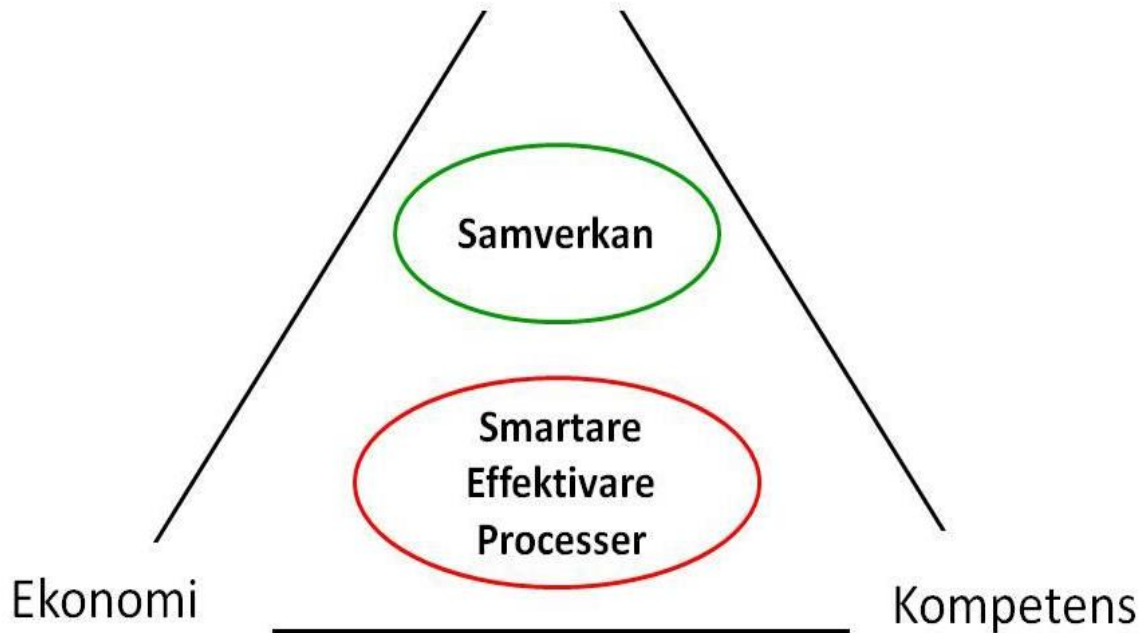
Regeringens satsningar bidrar till verksamheterna

Den statsbudget regeringen och Vänsterpartiet föreslår för 2018 innehåller flera stora riktade statsbidrag som kommer verksamheterna i Region Gotland och därmed gotlänningarna till del. Det är nya satsningar på sjukvården som kommer att tillföras drygt 20 miljoner under 2018 och på skolan där arbetet för ökad likvärdighet förstärks med 7,5 miljon nästa år. De statsbidrag som tidigare införts för lågstadiet och för ökad bemanning inom äldreomsorgen finns kvar.

Andra sökbara satsningar som regeringen gör är viktiga att Region Gotland tar till vara. Det gäller bland annat:

- Ökade insatser för att säkerställa tillgången på vatten. 200 miljoner kronor per år satsas i tre år för att förebygga torka och att fördjupa kartläggningen av våra grundvattenresurser.
- Klimatklivet ska stimulera klimatarbetet på lokal och regional nivå där hittills drygt 16 mkr möjliggjort satsningar på Gotland.
- Miljöarbetet ska förstärkas för att minska mängden plast i haven och i vår natur. Detta passar väl in med den lokala satsningen på *Håll Gotland Rent*.

UTVECKLA GOTLAND

För att nå det övergripande målet om att utveckla hela Gotland måste vi fortsätta att värna de värden som bygger vår attraktivitet.

Fortsatt utveckling ställer krav på ett Gotland som är attraktivt att bo, leva och verka på. Region Gotland står inför flera utmaningar utifrån den demografiska utveckling som nu sker. Det ställer krav på oss att se till helheter och samband och ta hänsyn till hur besparingar och satsningar påverkar varandra.

